
Работилници и презентации в
VII НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ НА БДПГТ
„ДА БЪДЕШ САМ И ДА БЪДЕШ С ДРУГИТЕ“
18 – 20 октомври 2024 г.

1. Адрияна Чукалова и Николай Златев

Работилница: Да си тръгна или да поостана?

Събота, 19.10, 11.40ч.

В този уоркшоп ще изследваме как се свързваме с другите. Къде е нашата зона на комфорт? Как и къде поставяме границите си? Как посрещаме предизвикателствата в общуването с другия? Готови ли сме да се срещнем с нашите страхове? Какво ни мотивира за среща? Кога се чувстваме отхвърлени? Какво ние самите отхвърляме?

2. Анелия Василева

Работилница: Пътуването на психодраматиста

Неделя, 20.10, 14.45ч.

Работилницата ще предложи изследователски процес фокусиран върху личната ни срещата с психодрамата, желанието за обучение и формиране като

психодрама терапевти и какво се случва след това... Ще се опитаме да осветлим субективните процеси в контекста на въпросите за стандартите и етиката на професията.

3. Богдана Златева

Презентация: Ако психодраматистите бяха рекламисти

Събота, 19.10, 15.45ч. (част от панел Презентации – от 15ч.)

Научните изследователи все повече дебатираат върху етични въпроси, проблеми и противоречия, свързани с един нов тип усилие, като че ли превърнало се в задължително за всеки професионалист - това да поддържа и развива стратегически своя публична идентичност или т.н. личен бранд.

Независимо от нарастващия академичен скептицизъм популярната литература продължава да говори за личния бранд като за нещо, което лесно можем да създадем сами и без което няма как да минем в условията на дигитален обмен и все по-несигурен пазар на труда. В духа на книгите за самопомощ различни експерти ни предоставят лесни правила за развиването на успешна лична марка. Доколко приложими са те обаче към същността на терапевтичната професия и съвместими ли са с етичните стандарти за практикуване? Ако сама по себе си идентичността е плод на взаимодействието ни с “другия”, доколко надеждна е самата идея за “самобрандиране” и поемане на контрола върху собственото представяне?

На фона на тези въпроси бих искала да споделя свои наблюдения и опит в работата с хора от помагащите професии, които искат да представят практиката си в публичното пространство. Там ролите ми на комуникационен експерт и на начинаещ психодраматист влизат в особен спаринг, който на моменти успява да се превърне в “подаване”.

4. Боряна Ангелова и Радина Гълъбова

Работилница: В какви роли се срещаме, когато сме пациенти, терапевти и колеги? Как влияе това на терапевтичния процес? Какво пречи и какво помага да общуваме открито?

Събота, 19.10, 16.45ч.

Психодрамата предполага терапевтът и съответно учителят да присъстват автентично през своята индивидуалност. В България има няколко различни института и десетки различни подходи на работа и прилагане на метода. Това богатство дава много на всеки психодраматист. Успоредно с развиването на практиките ни, сякаш обаче забравяме да общуваме помежду си.

В рамките на тази работилница, ние искаме да повдигнем един въпрос, чието не задаване може да доведе до тежки последствия за пациентите. А именно - как психодрама терапевтите и психодрама учителите общуват помежду си през ролите, в които са ?

Каним ви на психодраматична работилница по време на която ще представим случай от нашата практика. Заповядайте да мислим заедно за всички страни в случая и какви са правилните стъпки за установяване на добри практики.

5. Боряна Кръстева

Работилница: Използване на маската в театъра и психодрамата

Събота, 19.10, 15ч.

Маската е необичаен и вълшебен предмет - скрива лицето, но освобождава тялото, отнема ни словото - за да чуем дълбоко заровения си глас, дава ни сигурност в анонимността - за да се изправим срещу своята уязвимост, предлага безопасност за роли, които се стахуваме да въплътим, но силно желаем, потапя стари идентичности - за да изплуват нови.

Физическият акт на поставяне и сваляне на маска символизира трансформация. Скрити зад маски - хората са пресичали опасните преходни пространства на ритуала.

Актьорът с маска в театъра, владее силата на символичното и освободен от индивидуалността си може да изрази колективните чувства и фантазии на публиката.

В психодрамата използването на маски въвежда игра, творчество и експеримент, улеснявайки едно по задълбочено самоизследване.

6. Георги Антонов:

Работилница: Психодраматична работа със семейни двойки в група

Неделя, 20.10, 14.45ч.

Често клиентите (индивидуално или в група) дискутират проблеми свързани с трудности с настоящия си партньор. Психодраматистът има богат инструментариум, чрез който в индивидуален или групов контекст може да подпомогне разрешаването на конфликти от подобно естество. В групова работа с двойки обаче, съществува една сериозна трудност. И това не е кой от двойката ще е протагонистът, а какво прави другия, докато първия работи по проблем между двамата? Стои мълчалив, спори, излиза от стаята... или е възможно да участва, но как? Чрез тази презентация ще се опитам да дам отговор на този въпрос. Ще вплета и една системна идея чрез трансгенерационен фокус по отношение на опит за промяна на по - високите нива на вярвания които до голяма степен определят поведението ни. Опирам се и на една моя разработка от далечната 1988 г., която многократно е проверявана в практиката, допълвана и стана основа за

създаването на модела "STAR" (системно мислене, действие, рефлексия), презентирани през 2013г. на международен форум .

Георги Антонов: Клиничен психолог, психодрама и системен психотерапевт, дипломиран супервизор ИПИГП „Бернхард Ахтерберг“.

7. Д-р Галабина Тарашоева и Ирина Стефанеску

Работилница: Ехо и Нарцис през 21 век – Мито-Социодрама
Петък, 18.10, 17.50 ч.

Предлагаме да изследваме съществуването и влиянието на Нарцис и Ехо в социалния живот през 21 век. Срещаме ли Нарцис в нашето обществено-политическо пространство в наши дни? Кои са Ехосите в нашето общество? Как те определят развитието на нашия социален и личен живот?

Митът: Нарцис е бил толкова красив, че всички искали да бъдат с него, но той ги отхвърлил всички: никой не е бил достатъчно добър. Една отхвърлена влюбена била ядосана и помолила Немезида, богинята на отмъщението, за възмездие. "Ако Нарцис някога се влюби, не позволявай на любовта да бъде взаимна!" Немезида чула молитвата и накарала Нарцис да се влюби в себе си: той бил отведен до езеро и когато погледнал в него, той се влюбил в това, което видял.

Когато Зевс отишъл в планините, горските нимфи се втурнали да прегърнат веселия бог. Играели с него в ледени водопади и се смеели с него в тучни зелени поляни. Съпругата на Зевс, Хера, бела много ревнива и често обикаляла планинския склон, опитвайки се да хване съпруга си с нимфите. Но когато Хера се доближила до Зевс, очарователна нимфа на име Ехо препречила пътя ѝ. Ехо бърбела с Хера оживено и направила всичко възможно, за да спре богинята, докато Зевс и другите нимфи низчезнат.

В крайна сметка Хера открила, че Ехо я мами и изпаднала в ярост. „Езикът ти ме направи на глупачка!“ — извика тя на Ехо. „Отсега нататък твоят глас ще бъде по-кратък, скъпа! Винаги ще имаш последната дума - но никога първата!“

Ехо се влюбила лудо в Нарцис. Тя го следвала, преследвала го, копнеела за него, но той не искал да има нищо общо с нея, отхвърляйки я жестоко. Той я отблъснал и извикал: „Остави ме на мира! Предпочитам да умра, отколкото да ти позволя да ме обичаш!“

„Да ме обичаш!“ беше всичко, което бедната Ехо можела да каже, докато гледала как Нарцис бяга от нея през гората. „Да ме обичаш! Да ме обичаш! Да ме обичаш!“

Дори след като Нарцис умрял, тя копнеела за него, стопила се от тази любов към него и накрая изчезнала и се превърнала в нищо друго освен глас.

Методология/процедури: Започвайки със замяване ще помогнем на участниците да си спомнят мита за Ехо и Нарцис, като разкажем историята и използваме няколко снимки. След определяне на главните роли в мита (Ехо, Нарцис, Езерото, Хера, Зевс, Немезида и други), участниците ще имат шанса да изиграят мита, използвайки някои реквизити

Следващата стъпка е да „прекосим границите на времето“ и от митологията да се върнем в днешния социален живот. Всеки ще има шанс да опита да се превъплъти в съвременните Ехо, Нарцис и други роли и взаимоотношенията между тях сега. След тези две части от фазата на действие, връщайки се към личните си роли и седейки в кръга, ще отворим пространство за саморефлексия, открития и прозрения от ролите, както и дискусия и обратна връзка. Ще търсим отговорите на въпроса „Какъв свят искаме? Аз, Ти, Ние,“

Д-р Гълъбина Тарашоева, MD, Ph.D., директор на Психодрама център "Орфей", психиатрична практика "Орфей", член на комисията по етика на IAGP, член-основател на ФЕПТО, БДПГТ, БАП, член на БПА и БМУ

8. Д-р Давид Иерохам и Цветелина Господинова

(фотограф Вихрен Георгиев)

Работилница: Групата обсъжда воденето на една психодрама

Неделя, 20.10, 14.45 ч.

На участниците се предлагат протоколи от една или повече психодраматични сесии на водещия и ко-водещия, които да се преиграят и да се предложат алтернативи на воденето и стила на терапевтите.

9. Д-р Давид Иерохам и д-р Цветелина Йосифова

(фотограф Вихрен Георгиев)

Работилница: Да о(б)съдим психодрамата, социометрията и груповата терапия - Социодраматичен форум

Събота, 19.10, 11.40ч.

Форумът подлага на критичен анализ различни идеи на психодрамата, социометрията и груповата терапия - подходи, теории, техники, концепции, митове, включително различни насочени срещу нея контрастановища, мнения, (осъдителни) преценки, интерпретации и т.н.

На сцената се разиграва съдебен процес със съдии, обвинители, адвокати, свидетели, потърпевши, поддръжници и критици, представители на медиите и други.

След дебати през отделните персонажи, присъщи на един съдебен процес, публиката, която е състав от съдебни заседатели, преценява степените на виновност на подсъдимите и произнася присъда, която се предлага за утвърждаване от съда. "

10. Даниела Тахирова, Мая-Мария Колева, Габриела Кузева-Манчева

Работилница: Приложение на Психодрама онлайн

Петък, 18.10, 17.50ч.

Чрез нашата работилница ще предложим да изследваме заедно следните въпроси:

Онлайн терапията алтернатива или работеща психотерапевтична практика? Как можем да адаптираме достигнатото от Морено онлайн, кои са терапевтични фактори , които могат да се постигнати?

Ще демонстрираме възможното приложение и обхват на класическите психодраматични техники и инструменти в онлайн пространството.

Ще изследваме заедно какви са рамките, правилата за ефективност и добрите етични практики в ново оформилото се алтернативно пространство за терапия..

11. Димо Станчев

Работилница: Да бъдеш сам друг на себе си

Събота, 19.10, 16.45ч.

Работилницата ще бъде пространство за представяне на разбирането ми и на подходите за сценична работа с Атома на ролята (като част от Ролевата матрица). Надявам се това да позволи разширяване и обогатяване на модела, който разработвах и преставах последователно на Националните конференции на БДПГТ 2016г. - "Морено среща Фройд", 2017г. - "Реалност, реалности в хода на терапевтичния процес" и 2019г. - "За практическите измерения на концепта "Атом на ролята". В концепта „Атом на ролята“, акцентът се поставя главно върху несъзнаваните и вътрешно конфликтни

12. Ева Григорова и Даниела Тахирова

Работилница: Да намериш себе си сред другите - терапевтична работа с деца в група

Неделя, 20.10, 11.45 ч.

Как чрез техниките и инструментите на социометрия, социодрама и действени методи можем да помогнем на децата да изградят стратегии за свързване с другите, както и да разберат повече за себе си.

С помощта на участниците ще демонстрираме, как работим с различни случаи на деца които трудно се адаптират в социума. С какво влизането и експериментирането с различни роли, проекцията в бъдещето, огледалото, дублирането могат да помогнат на детето, да се почувства прието и заедно с другите, вместо изключено и самотно.

13. Елена Евстатиева

Работилница: Сънищата на участниците в една терапевтична група: матрица на отношенията и групов процес

Събота, 19.10, 11.40ч.

Работилницата поставя на фокус интерпретация на груповия процес и разгръщащите се отношения в седмична терапевтична група през сънищата на участниците. Централен въпрос е груповия процес - видимо и невидимо. Сънищата на участниците, освен като индивидуални репрезентации на психичната реалност на участниците се разглеждат и като вход към процесите в групата и основните въпроси, които стоят на дневен ред пред групата.

Работилницата е организирана в три части: 1) представяне на основни постановки в мисленето на водещия, около които е организирана темата на работилницата; 2) Съвместно изследване на опита на участниците в работилницата; 3) Представяне на случай "Сънуващата група" и дискусия.

14. Д-р Елена Бичева – Молдова

Работилница: Да поканиш себе си на среща

Неделя, 20.10, 9.15ч – Обща сесия

Единственият човек, с когото живеем през целия си живот, сме самите ние.

Имаме ли връзка със себе си? Или може би ни изглежда егоистично един такъв фокус върху собствената личност?

Как се проявява нарушението на връзката със себе си? Как понятията връзка със себе си, себеприемане и самоуважение са свързани помежду си?

Нека да изследваме как точно тази свързаност оформя качеството ни на живот. И как тя влияе върху саморегулацията ни, и участието ни в отношенията с другите хора и света като цяло.

Ще говорим също за себеприемането, автосимпатията, какво означава „да се оставиш да бъдеш“.

Ще се опитаме да видим себе си добронамерено, през очите на любящ приятел, да се гмурнем в едно по-дълбоко ниво (доколкото е възможно) на разпознаване на доброто в себе си и в света.

Елена Бичева е доктор по психология; председател на Асоциацията по гещалт-терапия и психодрама на Молдова; учител на основни курсове по гещалт терапия и психодрама, супервизор.

15. Емилия Сотирова

Работилница: Червената нишка

Събота, 19.10, 15ч.

Тази работилница, ще се опита да вдъхнови идеи, обхващайки въпроси като: Кои са добрите помощници в това да се ориентираме в процеса на сцената? Коя е темата на протагониста и къде ни води като водещи? Кои са видимите и невидимите сигнали, за това къде сме в психичното пространство на протагониста?

16. Златко Теохаров

Презентация: Психодрама на ценностите. Психодрамата като аксиодрама.

Неделя, 20.10, 11.45ч.

"Психодрама на ценностите"

Лекцията включва:

- теоретично въвеждане в сферата на аксиологията и аксиодрамата, схваната като „синтез на психодрамата с науката за ценностите“;
- опит да се изследват практическите възможности на аксиодрамата като трета тематично определена форма на сценична игра, наред с психодрамата и социодрамата.

Златко Теохаров съвместява силен изследователски интерес с практическа и обучителна дейност. В резултат на това допринася за утвърждаването и развитието на груповата психотерапия. Следва възгледа на интересубективната парадигма в психотерапията, която сменя привидните привилегии и власт на терапевти и обучители и овластява всички участници в процеса. Съзнателно и старателно участва в създаването на колегиални общности около институтите, в които работи.

Чрез Обучителен Институт ДЕА работи за активното развитие и популяризиране на психодрама метода, а чрез дейността си с екипа на Институт по психология на групите в последните години изгражда специалисти по психодинамична работа в групи и специалисти по екипна и групова супервизия. Директор е на издателството на Института по психология на групите.

17.Ирина Груя – Румъния

Работилница: Представяне на Терапевтичният Спирален Модел - TSM
Събота, 19.10, 18.30ч. – Обща сесия

Терапевтичният спирален модел е разработен от сертифицирани обучители по психодрама, социометрия и групова психотерапия, педагози и практики – Кейт Хъджинс, Ph.D. и Франческа Тоскани, M.Ed. ТЕП.

TSM е интеграция на класическата психодрама, теорията за привързаността и последните постижения в междуличностната невробиология и теорията за травмата, за да осигури допълнителна безопасност и структура при работа с травма.

Терапевтичният спирален модел (TSM) е форма на клинично модифицирана психодрама, използвана за безопасно и ефективно лечение на травма. От създаването на TSM през 1992г. г. хиляди хора по света са се възползвали от неговото приложение. TSM се занимава с травми, произтичащи от физическо/емоционално насилие, сексуално насилие в детството, изнасилване и сексуално насилие, етнически конфликт, изтезания и други форми на политическо или структурно насилие. TSM се основава на предпоставката, че преживелите травма трябва да бъдат адекватно обезпечени с набор от роли, които могат да бъдат интернализирани за по-голяма осведоменост, устойчивост и посттравматичен растеж. Само когато това бъде постигнато, оцелелите могат напълно да изследват, разберат и да се освободят от изтощителното въздействие на травматичните събития.

През 1992г. (до 1995 г.) група от сертифицирани терапевти и обучители в психодрама, социометрия и групова се обединяват, за да направят психодрамата безопасна дори за най-уязвимите хора. Тази група е използвана като *in vivo* лаборатория за разработване на структурите и интервенциите, прилагани в клинично модифицираната психодрама за работа с травма, наречена Терапевтичен спирален модел. В началото изследователите проиграват този подход един върху друг, за да проследят процеса на неговото влияние. Във втората фаза на неговото разработване, клиницистите го прилагат в реалния свят с психотерапевтични клиенти.

TSM е органична клинична система, разработена в продължение на хиляди часове работа с над 100 оцелели от посттравматично стресово разстройство от цял свят, от психотерапевтични кабинети до пустините на Близкия изток и университетски центрове за психично здраве в Китай. Благодарни сме, че ефектът на TSM се проследява във времето чрез информация от различни водещи,

клиенти и други участници. Така се доказва неговата приложимост в много ситуации, включващи травма и стрес.

18. Мален Маленов

Работилница: „Внимание! Водещ на сцената!“

Неделя, 20.10, 11.45ч.

Уъркшопът е посветен на "сцената зад сцената", която се разиграва на заден план между директора и протагониста в хода на психодраматичното действие. Хипотезата е, че тя се развива паралелно и взаимосвързано със сцената на протагониста, с нейната изолирана логика, психологически и пространствени отношения. В тази "по-тъмна" плоскост е възможно водещият да се превърне в централно действащо лице (напр. антагонист), който с присъствието си повлиява или нахлува в "осветената" сцена без на момента това да е ясно за него самия, за протагониста или за групата. Съответно, взаимодействията в това би-персонално поле биват усетени и имат своето пряко отражение върху спонтанността на двойката, както и на цялата група.

Твърдя, че тези процеси и съответните им "сцени" в сянка са рутинна част от работата ни, но често остават игнорирани от водещите. Това може да се дължи на "яркостта" на поставената сцена, на преплитането на множество роли, които правят задачата нееднозначна или на тревожността от пребиваването в "тук-и-сега". Типичен пример, макар и не единствен, е когато в процеса на обучение усилията са ориентирани към груповата задача ("водене") спрямо определен групов идеал (напр. "завършена" / "дълбока" / "ефективна" психодрама). В тези условия е напълно възможно да достигнем - и често достигаем - до обучителни "шаблони", които намаляват нашата креативност.

Имаме много възможности да мислим тези процеси: напр. чрез конструкти като "пренос-контрапренос", "теле", "междупличностно поле", "групова матрица", както и да работим технически с тях, което ще се опитаем да изследваме заедно в хода на уъркшопа.

Изисквания: няма, но вероятно уъркшопът би бил по-полезен за практикуващи и обучаващи се психодраматисти.

19. Доц. д-р Милена Мутафчиева

Презентация: EBTS - Програма за стабилизиране на семейства, преживели травма

Неделя, 20.10, 11.45ч.

Програмата EBTS е краткосрочна и предназначена за стабилизиране на двойки родител-дете. Тя включва 5 сесии за психо-обучение и 5 игрови сесии с двойките родител-дете, основани върху идеите и метода на пиходрамата с деца, създадена от Алфонс Айхингер и Валтер Хол в Германия. След обучение програмата EBTS може да бъде прилагана от специалисти като психолози, социални работници, обучители и др.

20.Д-р Миряна Ивановска Стояновска - Македония

Работилница: „ДА БЪДЕШ САМ И ДА БЪДЕШ С ДРУГИ“. Какво означава това в контекста на психотерапията

Събота, 19.10, 9.30ч. – Обща сесия

Да бъдеш сам се отнася до състоянието, в което човек е физически или емоционално сам, без присъствието или непосредственото взаимодействие на другите. Може да бъде източник на лично израстване, креативност и релаксация.

Когато психотерапевтът е сам, той/тя има възможността да се срещне със себе си и това означава, че никога повече няма да бъде сам/а. Да се срещне със себе си означава да опознае себе си във всички аспекти на съществуването си: психологическо, телесно, поведенческо, социално, духовно ниво. Тогава

психотерапевтите са готови да се срещнат със своите клиенти и да преживеят човешка среща, която насърчава дълбоки лични връзки и взаимно разбиране.

Да знаеш как да останеш сам със себе си е едно от основните умения и знания на добрите/успешните психотерапевти. Това е основата, върху която психотерапевтът изгражда теоретичните и практическите знания за това как да се среща с клиенти, и как да работи с клиенти. След това терапевтите могат да напътстват клиента в личния му процес на себеоткриване. Изцелението се осъществява в процеса на самооткриване.

Психотерапевт, който знае как да бъде със себе си - знае как да се грижи за себе си, и как да поддържа психичното и физическото си здраве през целия си професионален живот. Това ще удължи нейния/неговия трудов живот и ще му/му донесе удовлетворение от процеса на работа и самореализация. В работилницата ще изследваме ползите от това да останеш сам, и да се срещнеш със себе си. Ще се изследва как самосъзнанието на терапевта би могло да повлияе на терапевтичния процес и срещата с клиента.

Работилницата е предназначена за психотерапевти, супервизори и студенти.

Д-р Миряна Йовановска Стояновска е психодраматист, психолог, доктор по психология на развитието и педагогическата психология, магистър по клинична и консултативна психология. Президент на FEPTO - Федерация на европейските и средиземноморски организации за обучение по психодрама. Старши учител и супервизор в Македонската школа по психодрама „Амигдала“. Президент на Камарата на психолозите на Република Северна Македония. Доцент във Факултета по психология на MIT University Skopje. Европейски сертифициран гещалт терапевт EAGT. Частна практика над 20 години. Специален интерес към изследванията в областта на психоонкологията и психотерапията. Организатор на вътрешни и международни конференции. Инициатор и изпълнител на международни и вътрешни проекти.

21. Радостина Минина

Работилница: "Проблемът за личностната идентичност във философията. Психодрамата като метод за изследване"

Събота, 19.10, 16.45ч.

Сесията ще представи философските аспекти на личностната идентичност и използването на психодрама като метод за изследването и разбирането им в контекста на личните преживявания на участниците. Посредством динамичен и интерактивен подход за вземане на активно участие в сцени, ще бъде стимулирано проучването, изразяването и изграждането на аспекти на собствената идентичност и разбиране на аспекти от чужди перспективи и социални фактори. Сесията също така има за цел да насърчи размишления и дискусии относно въпроси свързани с индивидуалната и социалната идентичност.

22. Д-р Светлана Николкова

Презентация: Дистанционна психодрама

Събота, 19.10, 15ч (част от панел Презентации)

"Последните години събудиха засилен интерес към възможностите за провеждане на психодрама на разстояние. Общуването чрез интернет е заело твърди позиции в нашия живот, носейки в себе си нови възможности, но и нови опасности и предизвикателства.

В областта на психотерапията, както и психодрама-терапията в частност, свързването в интернет-пространството е все още предизвикателство към нашата креативност и адаптивност, изследване на възможности за използване на инструментите на психодрамата при различни условия от тези, в които методът се е зародил и утвърдил. Целта на доклада е споделяне на опит, който, без съмнение, предстои да се обогатява и утвърждава в бъдеще.

23. Тошка Иванова

Работилница: Говорещото тяло

Неделя, 20.10, 14.45ч.

Как мислим тялото на другия? То е там, на сцената, усещащо, преживяващо, застинало или в движение, живо. Виждаме го, можем да го докоснем или да усетим топлината, която се излъчва от него. Възприемаме жестовете, несъзнаваните малки движения, мимиките, позата. Какво ни казва? Какво разбираме?

На психодраматичната сцена тялото е ангажирано. То участва, дори в безучастността или отказа си. Присъства. Можем да го забележим, отбележим, обговорим. Да превърнем несъзнавания жест или поза в преживяване, в ресурс за работа, в сцена. Да дадем думи, за да превърнем усещанията в преживяване.

24.Цвета Балийска

Презентация-работилница: Playback театърът- изкуство на ръба на психологията

Петък, 18.10, 17.50ч.

Вече 50 години playback театърът пленява хора от всички възрасти и професии по цял свят. Но особено много очарова психодраматисти и артисти. Е, не всички психодраматисти и не всички артисти! Но в много от държавите playback театърът стартира и/или е представен за пръв път на психодрама конференции. А в последствие бива разпространен и обогатен от артисти. Същото е в България! Познавам лидера на първата професионална група от Унгария "Rogtonzeisek Szinhaza"(Impro Theatre) съсновател Адам Гиорджи, която през септември 1993г.

гостува на Втора конференция на Психодрама институт за Европа в София. Много хора са практикували playback театър в България, а разпространението сред широката публика стартира от 2013г. , когато основахме Playback театър „Тук и сега“. След стотици представления из цяла България, стотици уъркшопи и десетки курсове в момента в България практикуват активно 9 компании, една от които във Варна!

Playback театърът е разпространен в над 70 страни и хиляди хора облагородяват себе си и средата, в която живеят чрез този социално- ангажиран театър, който за да бъде успешен трябва да остане на ръба между изкуството и психологията като основателят Джонатан Фокс отбелязва, че на първо място е изкуство, но разбира се- едно от 5те вдъхновения за създаването на метода е Психодрамата.

25.Цветелина Господинова

(Фотограф: Вихрен Георгиев)

Работилница: Монологът на антагониста

Събота, 19.10, 15ч.

Втората роля, която се появява на сцената, е тази на антагониста. Тя се отличава с това, че е натоварена с очаквания за конкретно ролево откликване в качеството ѝ на допълваща роля . Но съдбата на драмата търпи своите изменения, когато ролята на антагониста се разгръща именно в оспорването на нагласите и допусканията на протагониста. По този начин се създават емоционалното поле и атмосферата на отношенията, които характеризират психологическия проблем на сцената. Отваря се място за сценично изследване на конфликтите. Да се

конкретизира монолога на антагониста се оказва ключово за разбирането на психологическия конфликт. Свързано е с поддържането на спонтанността в сценичното действие.

В този уъркшоп ще изследвам следните въпроси: Как възприемаме антагонистичните си влечения? До какви измерения можем да ги изследваме сценично? Как се променя емоционалното поле на сценичното действие с конкретизирането на монолога на антагониста?

26.Д-р Цветелина Йосифова

(Фотограф: Вихрен Георгиев)

**Работилница: Драматургия на психодраматичното представление
(Какво сънува групата? Кой сънува групата?)**

Събота, 19.10, 16.45ч

"Как функционира групата преди избора на протагонист? В този момент на известен „хаос“ и несъзнавана тревога за оцеляването си, групата създава драматургията на психодраматичното представление.

Какво поражда текста и как се конструира психодраматичната пиеса? Всеки от основните действащи лица има своята значима роля в този общ процес – протагонистът, групата, водещият.

Уъркшопът предлага теоретични перспективи по отношение на психодраматичния процес като драматургия. Текстът, езикът и преживяването биват изследвани практически като неизменна част от добавъчната реалност, чрез протагонист центрирана работа."

Д-р Цветелина Йосифова е доктор по психотерапия (SFU, Vienna), психодрама терапевт, психоаналитик и групов аналитик. Преподавател в Магистърска програма "Артистични психосоциални практики и психодрама" на НБУ. Ръководител на Института по психодрама към ФГКХ и Kabinet.bg.

27. Ясмина Тал

Работилница: "Нарисувай ми една граница"

Събота, 19.10, 11.40ч.

"Участниците ще имат възможност да изследват своите отношения с хора, с които формират значими отношения, границите между различните групи, към които принадлежат, общото и уникалното за тях самите.

- Къде НИЕ е важно, а къде силно?
- НИЕ ли сме, когато съм сам?
- Къде са ТЕ, когато не сме НИЕ?
- От какво е съчинена границата помежду ни, и какво ни свързва?
- Как се отнася времето към тези отношения?

Това са все вълнуващи въпроси, но отговорите може да са по-емоционални.

СЪБИТИЯ

Петък, 18.10, 17.30ч: ОТКРИВАЩА СЕСИЯ -- УС на БДПГТ

Петък, 18.10, 20ч: Споделяне за Зарко, с водещи - приятели
Презентация: За някои аспекти на терапевтичната работа на
Светозар Димитров - доц. д-р Камелия Ханчева

Събота, 19.10, 20.15ч: СРЕЩА С МУЗИКА И ВИНО

Неделя, 20.10, 16.25ч: ЗАКРИВАЩА СЕСИЯ -- УС на БДПГТ
